

SNOVI

Obrazovanje je
najmoćnije oružje
koje možete
upotrijebiti da
promijenite
svijet.

Nelson Mandela

SVEČANO OBILJEŽEN
26.OKTOBAR - DAN
KRUNISANJA PRVOG
BOSANSKOG KRALJA
TVRTKA I KOTROMANIĆA

SNOVI

List učenika Javne ustanove Mješovita srednja škola "Kalesija"

www.ju.mss.k@bih.net.ba

Tel. +387 35 631 043

Glavni i odgovorni urednik lista

Mensur Mešić, direktor

Urednik lista

Aldijana Alić Omerović, prof.

Đana Kruša, prof.

Redakcija

Melisa Ahmetović, Anesa Begić, Elmir Mešić, Melda Mehmedović, Ejla Osmanović, Larisa Selmanović, Amina Serdarević, Lamija Smajić, Elma Šahbegović, Samira Tosunbegović, Samra Tosunbegović, Ajla Zulić

Lektor

Hurija Imamović, prof.bosanskog jezika i književnosti

Ilustracija

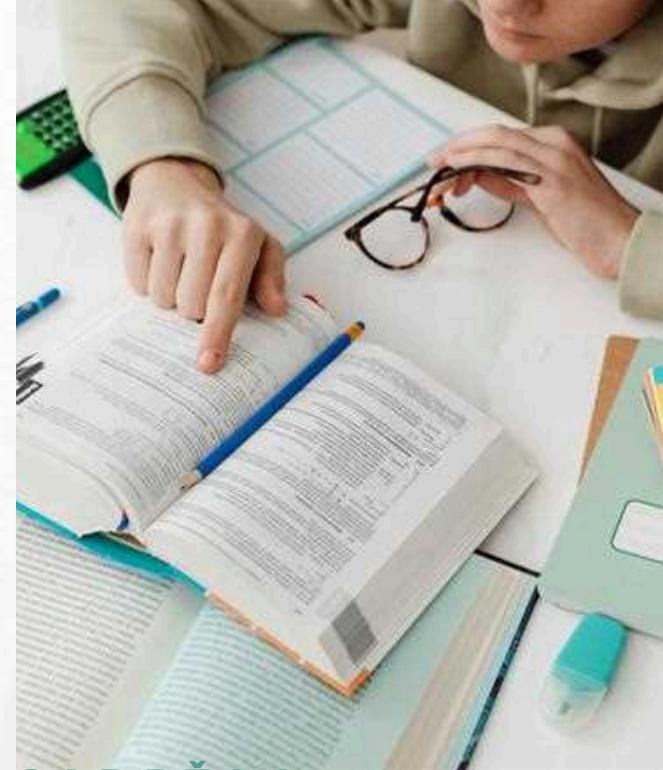
Adis Čokić, prof.

Tehnička obrada

Amir Mahmutović, prof,
Mirza Isanović, prof.

Štampa

Tiraž

SADRŽAJ:

- Uvod
- Tvrtko I Kotromanić
- Ko i gdje je krunisao Tvrтka I i Kotromanića
- Značaj krunisanja
- Obilježavanje dana borbe protiv karcinoma dojke
- Rak dojke: značaj prevencije, ranog otkrivanja i podrške
- Svjetski dan hrane
- Zdrava ishrana
- Mjesec knjige
- *The faults in our stars*
- Stručna posjeta veterinarskih tehničara Veterinarskoj stanici "Kalesija"
- Stručna posjeta NLB banci
- Svjetski dan štednje
- 387 – Kupujmo domaće
- Dan državnosti Bosne i Hercegovine
- Intervju sa prof. Abdurahmanom Bajrićem
- *Hasanaginica*
- Darovana krv – spašen život
- Usavršavanja naših uposlenika
- Mjesec borbe protiv međuvršnjačkog nasilja
- Šest dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja
- Mjesec podizanja svijesti o djeci s urođenim srčanim manama
- 8. mart
- *A tebe smo, Muhammede, kao milost svjetovima poslali*
- *Bajramska radost*
- Dan škole
- Sportski dan
- Školska takmičenja
- Zanimljivosti iz svijeta
- Maturalna ekskurzija

Dragi čitatelji.

WOD

Dobro došli u najnovije izdanje naših školskih novina. U ovom broju donosimo vam najvažnije trenutke s nedavne školske priredbe, uspjehe naših sportista na školskom takmičenju te zanimljive intervjuje s profesorima koji su postigli izvrsne rezultate. Ostanite s nama i saznajte više o svemu što se događa u našoj školi.

TVRTKO I KOTROMANIĆ

U prostorijama JU Mješovita srednja škola "Kalesija" svečano je obilježen 26. oktobar – Dan krunisanja prvog bosanskog kralja Tvrtka I Kotromanića. Ovaj značajni historijski datum obilježen je nizom prigodnih aktivnosti, koje su realizovali profesori historije zajedno s učenicima.

Kroz radionice, prezentacije i kreativne zadatke učenici su imali priliku da se pobliže upoznaju sa životom i vladavinom Tvrtka I, kao i sa značajem njegovog krunisanja za bosansku državnost.

Posebnu pažnju privukla je izrada kraljevskih kruna, u kojoj su učenici pokazali svoju maštovitost, kreativnost i interes za nacionalnu historiju.

Ovakve aktivnosti dodatno jačaju svijest mlađih o važnim ličnostima i događajima iz prošlosti te doprinose očuvanju kulturno-historijskog identiteta našeg naroda.

KO I GDJE JE KRUNISAO TVRTKA I KOTROMANIĆA?

Bosanski ban Tvrtko I Kotromanić krunisan je za kralja Bosne 26. oktobra 1377. godine. Tada je Bosna postala kraljevinom. Titula novog kralja spomenuta je u svečanoj povelji napisanoj 10. aprila 1378. u Žrnavici, na dubrovačkom području, a potvrđenoj 17. juna iste godine u Trstivnici. Prema povelji Tvrtko I je “kralj Srbljem i Bosni i primorju i zapadnim stranama”. Dugo se smatralo da je Tvrtko krunisan u manastiru Milešava, u Polimlju te da ga je krunisao tamošnji mileševski mitropolit. Utvrđeno je da Milešava u vrijeme Tvrtkovog krunisanja nije bila mitropolija. Također je utvrđeno da Tvrtka nije krunisao ni obližnji dabarski mitropolit, već da se radi o crkvi u Milama (današnji Arnautovići), na području Visokog. Izvorna postavka za tu argumentaciju izvodi se na osnovu djela Mavra Orbina *Kraljevstvo Slavena*.

U potrazi za rješenjem ko je mogao krunisati bosanskog vladara, s obzirom na činjenicu da je Bosanska biskupija tada postojala u Đakovu, u Ugarskoj, najnovija pretpostavka jeste da je kralja krunisao djed Crkve bosanske.

ZNAČAJ KRUNISANJA

KRALJ TVRTKO I KOTROMANIĆ BIO JE NAŠ OTAC I MATI

Dvadeset šesti oktobar uzima se kao datum kada je 1377. godine krunisan bosanski kralj Tvrtko I Kotromanić. Nepobitna je činjenica da je taj događaj jedan od najvećih u historiji Bosne i Hercegovine,

Prvog bosanskog kralja okrunio je djed, odnosno episkop ili poglavac Crkve bosanske u mjestu Mili, a to su današnji Arnavučići, kod Visokog.

Krunisanje je izvršeno u Crkvi svetoga Nikole. Time je ustanovljena nezavisna Kraljevina Bosna, a Tvrtko I Kotromanić postao je prvi bosanski kralj.

ZLATNIK TVRTKA I KOTROMANIĆA

O ekonomskoj moći tadašnje bosanske kraljevine možda najbolje svjedoči zlatnik koji je kovao Tvrtko I., a koji je bio četiri puta veći od zlatnika osmanske imperije. Zlatnik je imao 24 karata, bio je širok četiri centimentra i težak 16 grama.

ZNAČAJ KRUNISANJA

Nakon krunisanja Tvrtka I. Kotromanića mjesto Mile postalo je krunidbeno mjesto svih kasnijih bosanskih kraljeva. Na tom mjestu, Mile, danas su vidljivi temelji Crkve bosanske. Za vrijeme vladavine kralja Tvrtka I. i Kotromanića ostvarena je politička stabilnost u Bosni te značajan kulturni i duhovni napredak, što je Bosnu učinilo najsnažnijom slavenskom državom, a kralja Tvrtku I. najvećim vladarem u hiljadugodišnjoj historiji Bosne. U vrijeme vladavine kralja Tvrtka I. niču bosanski gradovi, razvija se trgovina i rudarstvo te se kuje prvi zlatni novac na slavenskim prostorima. Na tom novcu prvi put se javlja i heraldički simbol ljljana, koji će postati znakom bosanskih kraljeva.

Borba
protiv
karcinoma

JESTE LI ZNALI?

Ružičasta vrpca postala je simbol borbe protiv raka dojke 1991. godine, kada je organizacija Susan G. Komen Foundation počela dijeliti ružičaste vrpce učesnicima maratona u New Yorku posvećenog oboljelimu.

Tokom oktobra, brojne poznate građevine širom svijeta, poput Ajfelovog tornja i Empire State Buildinga, osvijetljene su ružičastom bojom u znak podrške borbi protiv raka dojke.

OBILJEŽAVANJE DANA BORBE PROTIV KARCINOMA DOJKE

Osmi oktobar 2024. godine obilježen je kao Dan borbe protiv karcinoma dojke. Tim povodom, učenici odjeljenja III1, medicinska sestra – tehničar, u Mješovitoj srednjoj školi "Kalesija" organizovali su niz aktivnosti s ciljem podizanja svijesti o važnosti prevencije, rane dijagnoze i edukacije u borbi protiv ove bolesti.

Pored toga, učenici su održali predavanja u nekoliko odjeljenja naše škole, pri čemu su istaknuli važnost redovnih samopregleda, rutinskih medicinskih provjera i rane dijagnoze.

Ove aktivnosti imaju za cilj ne samo edukaciju već i aktivno uključivanje učenika u društvene promjene koje mogu pomoći u smanjenju rizika od nastanka ove teške bolesti.

Rak dojke: značaj prevencije, ranog otkrivanja i podrške

Rak dojke zloćudna je bolest koja nastaje kad normalne žljezdane stanice dojke promijene svoja svojstva te počnu nekontrolirano rasti, umnožavati se i uništavati okolno zdravo tkivo.

Većina slučajeva dijagnosticira se kod starijih žena, čak preko 80 posto novooboljelih ima više od pedeset godina. Preporučuje se započeti sa samopregledom dojki nakon dvadesete godine života.

Simptomi raka dojke

- Kvržica u dojci – najčešći je simptom. Može biti bezbolna, ali i bolna.
- Promjene u obliku ili veličini dojke – kao što su udubljenja, zadebljanja ili asimetrija.
- Izmetanje tečnosti iz bradavice – koja može biti krvava ili providna.
- Crvenilo ili iritacija kože dojke – može ukazivati na promjene u tkivu dojke.
- Bol u dojci – iako mnogi oblici raka dojke nisu bolni, bol može biti prisutan u nekim slučajevima.

Prepoznavanje i dijagnoza

- Samopregled dojki. Mnoge žene prepoznaju prve promjene tokom redovnih samopregleda. Preporučuje se da žene od dvadesete godine života obavljaju samopregled barem jednom mesečno.
- Mamografija. Preporučuje se ženama od četrdesete godine, ili ranije ako postoji porodična historija raka dojke.
- Ultrazvuk i biopsija. Koriste se za dodatnu dijagnostiku nakon što se otkrije kvržica ili promjene na dojci.

Prevencija

- Samopregled i redovni medicinski pregledi. Preporučuje se da žene redovno obavljaju samopregled dojki, kao i da idu na mamografske preglede prema preporuci ljekara.
- Zdrav način života. Redovno vježbanje, uravnotežena ishrana bogata vlaknima, izbjegavanje alkohola i pušenja mogu smanjiti rizik.
- Genetsko testiranje. Žene s porodničnom historijom raka dojke mogu se odlučiti na genetsko testiranje kako bi utvrdile rizik od razvijanja raka.
- Hirurške intervencije i lijekovi. Za žene s visokim rizikom (npr. BRCA mutacija) mogu se preporučiti preventivne mastektomije ili lijekovi poput tamoksifena, koji smanjuju rizik od nastanka raka dojke.

BORBA PROTIV KARCINOMA DOJKE

Školske aktivnosti

Podjela lenti

Dana 08. 10. 2024. godine učenice su svim profesorima i učenicima škole podijelile lente te su postavile štand u školi na kojem su dijelile brošure o borbi protiv raka dojke.

Podrška profesora

Aktivnosti povodom obilježavanja Dana borbe protiv raka dojke realizovane su uz podršku profesora Zdravstvene njege Nedžada Smajića i razrednika odjeljenja III1 Elvira Mujkića.

Aktivnosti učenika

Na času Zdravstvene njege učenice odjeljenja III1 pripremile su pano posvećen borbi protiv raka dojke, koji je postavljen u holu škole.

SVJETSKI DAN HRANE

AKTIVNOSTI UČENIKA

15. 10. 2024.

ZDRAVA ISHRANA

Zdrava ishrana osigurava esencijalne nutrijente potrebne za održavanje zdravlja i života. Loša ishrana često je povezana sa maštovom, nesigurnošću u dostupnost hrane i nedostatom znanja o nutritivnim potrebama.

Zdrava ishrana nije samo dijeta, već način života koji uključuje raznovrsne i nutritivno bogate namirnice. Pravilna ishrana podrazumijeva unos voća, povrća, cjelevitih žitarica, proteinih zdravih masti i vode, čime se smanjuje rizik od hroničnih bolesti i održava optimalna tjelesna težina.

Ključni nutrijenti su: proteini, ugljikohidrati, masti, vitamini, minerali i voda.

Vitamini su esencijalne tvari koje se moraju unositi hranom jer ih tijelo ne može proizvesti u dovoljnim količinama.

Vitamin A nalazi se u životinjskim proizvodima poput riblje jetre, jaja i mlijekočnih proizvoda. Biljni izvori sadrže provitamin A, koji tijelo pretvara u aktivni oblik.

Najviše vitamina C nalazi se u svježem voću i povrću poput citrusa, paprike, jagoda i brokule. Njegova količina ovisi o svježini i načinu skladištenja.

Ugljikohidrati su glavni izvor energije i dolaze iz žitarica, voća, povrća, mlijeka i meda.

Proteini se nalaze u mesu, mlijekočnim proizvodima i jajima te su ključni za rast i obnovu tkiva.

Masti su važan izvor energije a sadrže ih biljna ulja, ribe i mlijekočni proizvodi. Prema porijeklu dijele se na biljne i životinjske.

Uravnotežena ishrana doprinosi općem zdravlju i dugovječnosti.

Elmir Mešić IV

OKTOBAR MJESEC KNJIGE

Pobjednica literarnog natječaja „Knjiga koju preporučujem drugima”, Larisa Selmanović, napisala je izuzetno emotivan i duboko promišljen rad o knjizi *The Fault in Our Stars* autora Johna Greena. U svom tekstu istražila je teme ljubavi, gubitka, nade i suočavanja sa životnim izazovima, koji su ključni motivi ove dirljive priče o dvoje mladih ljudi suočenih s terminalnim bolestima.

Larisa je pokazala izvanrednu sposobnost prenošenja snažnih emocija i isticanja značaja ovog djela, koje se smatra jednim od najvažnijih ostvarenja savremene književnosti za mlade. Njezin tekst obiluje analizom likova, posebno Hazela i Augustusa, te načinom na koji njihova priča otvara duboka životna pitanja. Povezala je univerzalne teme koje rezoniraju sa svim čitateljima, naglašavajući kako ova knjiga može pomoći u prepoznavanju ljepote i snage života, čak i u trenucima patnje.

Larisa je uspješno spojila emotivan stil pisanja s kritičkim osvrtom na knjigu, što je njezin rad učinilo izuzetno prepoznatljivim na natječaju i donijelo joj prvo mjesto.

The fault in our stars

Mjesec knjige

"Knjiga "The Fault in Our Stars" autora Johna Greena zauzima posebno mesto u mom srcu i umu. Ovaj roman nisam samo pročitala; on me duboko dotakao i promijenio način na koji razmišljam o ljubavi, prijateljstvu i životu. Priča o Hazel Grace Lancaster i Augustusu Watersu, dvoje tinejdžera koji se bore s teškim bolestima, otkriva složenost ljudskih emocija i nepravdu koju bolest donosi. Od prvih stranica, Green me uvlači u svet svojih likova. Hazel, s njenom introspektivnošću i hrabrošću, savršeno predstavlja izazove s kojima se suočava mlada osoba koja se bori protiv raka. Njena sposobnost da sagleda svet oko sebe, čak i kada se suočava s vlastitom smrću, ostavlja snažan utisak na mene. Augustus, sa svojom karizmom i humorom, donosi svjetlost u njeno mračno iskustvo. Njihova ljubavna priča je tako autentična i iskrena da sam često osećala kao da sam deo njihove avanture. Jedan od razloga zašto volim ovu knjigu je način na koji Green istražuje teme ljubavi i gubitka. Njihova veza, iako obeležena bolešću, prikazuje snagu

U svijetu u kojem često zaboravljamo na važnost svakog trenutka, ova priča me podsjeća da se sreća može naći čak i u najmračnijim trenucima. Hazel i Augustus me inspirišu da cjenim svaki dan i ljude oko sebe, jer nikada ne znamo koliko je vremena preostalo. Pored ljubavi, roman se bavi i pitanjem smisla života. Kroz njihove razgovore, Green postavlja duboka pitanja o postojanju, smrti i ostavljanju traga u svetu. Ova filozofska razmatranja su me navela da preispitam vlastite vrednosti i ciljeve. Kako ostaviti svoj trag? Šta znači živeti ispunjen život? Ova pitanja su me pratila dugo nakon što sam zatvorila knjigu. Stil pisanja Johna Greena je još jedan razlog zašto obožavam ovu knjigu. Njegova sposobnost da kombinuje humor i emocije, uz snažan dijalog, čini da likovi deluju stvarno i blisko. Svi njihovi razgovori su prožeti inteligentnim duhovima i ponekad suparničkim šalama, što dodatno doprinosi autentičnosti njihove priče. Knjiga "The Fault in Our Stars" nije samo priča o bolesti, već je to priča o ljubavi koja se rađa u teškim okolnostima, prijateljstvu koje jača, i potrazi za smislom u životu. Nakon čitanja ovog romana, osećam se bogatije za nove misli i emocije. To je knjiga koju bih preporučila svakome, jer pruža nadu i podseća nas na lepotu i krhkost života. Ova priča će zauvek ostati urezana u mom srcu kao podsetnik da ljubav i život imaju svoju vrednost, bez obzira na okolnosti." L.S

Stručna posjeta veterinarskih tehničara Veterinarskoj stanici Kalesija

Dana 11. aprila, učenici zanimanja veterinarni tehničar JU MSŠ Kalesija, u pratnji svojih profesora, posjetili su Veterinarsku stanicu Kalesija u okviru praktične nastave.

Ova edukativna posjeta bila je prilika da učenici teorijsko i praktično znanje stečeno u učionici povežu s praktičnim iskustvima iz stvarnog rada veterinarske službe. Tokom posjete, učenici su imali mogućnost da se upoznaju s prostorijama stanice, opremom, svakodnevnim procedurama i poslovima koje obavljaju veterinari – od pregleda i liječenja životinja do administrativnih zadataka.

Veterinari su učenicima rado prenijeli svoja iskustva, pojasnili važnost stručnosti i odgovornosti u radu sa životinjama, te ih dodatno motivisali za budući poziv.

Ovakve posjete imaju veliki značaj za stručno obrazovanje učenika, jer im omogućavaju da steknu uvid u radnu sredinu i razviju profesionalne vještine potrebne za uspješan početak karijere.

Stručna posjeta NLB Banci

Dana 30. i 31. oktobra 2024. godine, učenici prvog i drugog razreda ekonomsko-tehničke škole u pratnji profesorice Suvade Alić, posjetili su NLB Banku u Kalesiji.

STRUČNA POSJETA BANCI

DAN ŠTEDNJE – VRIJEME DA PONOVO NAUČIMO ČUVATI, A NE SAMO TROŠITI

Svake godine, 31. oktobra, u svijetu se obilježava Svjetski dan štednje. Ovaj dan je nastao još 1924. godine u Milanu, kada su se svjetski bankari okupili na Kongresu štednje, s ciljem da promovišu važnost čuvanja novca, posebno u periodima krize i neizvjesnosti. Gotovo sto godina kasnije, ideja štednje je možda važnija nego ikad – ali i ugroženija.

Novčana štednja nije samo lični čin, već i dio opće društvene strategije koju treba tretirati kao značajno sredstvo ekonomske i socijalne održivosti. U vremenu kada se suočavamo s inflacijom, rastućim troškovima života i globalnim ekonomskim nestabilnostima, štednja pruža osnovnu sigurnost – kako pojedincima tako i društvu u cijelini.

Koncept štednje počinje da se oblikuje još u ranom djetinjstvu. Djeca od najranijih dana uče vrijednosti novca, odricanja i planiranja – kroz porodična pravila, ponašanje roditelja, aktivnosti u vrtiću i školi. Vrtićka i porodična „ekonomija“ nude obilje svakodnevnih prilika da se djeca poduče osnovama finansijske pismenosti: od uštede džeparca, preko donošenja odluka o kupovini, pa sve do planiranja jednostavnih ciljeva.

Zbog toga Dan štednje treba biti i dan podsjećanja – prosvjetnim radnicima, roditeljima, ali i političarima – da finansijska pismenost počinje od malih nogu i da se sistemski mora njegovati.

Danas, kada živimo u vremenu brzog zadovoljstva, potrošačke kulture i sveprisutnog reklamnog materijala, štednja nije samo finansijska odluka – ona je i odraz karaktera i dugoročne mudrosti. Štedjeti znači ne potrošiti sve odmah, ostaviti nešto za kasnije. To znači znati razlikovati želje od potreba, znati reći "ne" kratkoročnom užitku zarad dugoročne sigurnosti.

Nažalost, savremeni obrazovni sistemi sve manje prostora daju učenju o novcu, budžetiranju i odgovornoj potrošnji, što ostavlja prazninu koju ni porodica više ne uspijeva uvijek popuniti.

Ipak, neki pokazatelji su ohrabrujući. Prema podacima Centralne banke Bosne i Hercegovine, depoziti stanovništva u 2024. godini iznose čak 16,94 milijardi KM, što predstavlja rast u odnosu na isti period prošle godine. Ovi podaci govore da građani, uprkos izazovima, ipak prepoznaju važnost štednje. Međutim, iza ove brojke stoje brojni izazovi – mnogi štede ne zato što imaju višak, nego iz straha od sutrašnjice. To nije zdrav oblik štednje, nego rezultat nesigurnosti.

Pravi cilj obrazovanja o štednji nije da razvijemo kulturu straha, nego da razvijemo kulturu odgovornosti. Učenici trebaju naučiti kako postaviti ciljeve, kako upravljati vlastitim novcem, kako razmišljati dugoročno. U tome školstvo ima veliku ulogu – kroz ekonomski predmete, ali i kroz među-predmetne sadržaje i praktične radionice. Dan štednje je zato idealna prilika da se u školama održe tematske radionice, izložbe učeničkih radova na temu štednje, da se analiziraju stvarne životne situacije i razvijaju kompetencije koje će učenicima koristiti cijeli život.

Na kraju, štednja nije pitanje iznosa – već pitanje navike, discipline i odnosa prema budućnosti. Ako želimo graditi društvo koje je otporno, solidarno i stabilno, moramo ponovo učiti vrijednosti koje se ne vide odmah, ali čine temelj zdravog života. A među njima, štednja ima posebno mjesto.

Priredila: Aldijana Alić Omerović, prof.

SVJETSKI DAN ŠTEDNJE

AKTIVNOSTI UČENIKA

Povodom Svjetskog dana štednje, učenici naše škole učestvovali su u različitim edukativnim i kreativnim aktivnostima s ciljem podizanja svijesti o značaju štednje i odgovornog upravljanja novcem.

Tokom dana, organizovane su radionice, predavanja i prezentacija na temu finansijske pismenosti, gdje su učenici kroz interaktivne metode učili o važnosti štednje, planiranja budžeta i odgovornog trošenja novca. Također, učenici su izrađivali plakate i likovne rade na temu štednje, izražavajući svoje ideje i stavove na kreativan način.

Poseban dio aktivnosti bila je posjeta NLB banci, u pratnji profesorice Suvade Alić gdje su učenici imali priliku upoznati se s radom banke, štednim računima i osnovnim finansijskim pojmovima. Predstavnici banke su učenicima objasnili kako funkcioniše štednja, koje su prednosti štednih računa te kako pametno upravljati novcem od malih nogu.

DAN ŠTEDNJE

- Radionice
- Predavanja
- Panoi
- Posjete

"Henry Ford - "Štednja je temelj bogatstva."

AKTIVNOSTI UČENIKA

U tom duhu, učenici I3 razreda – smjer ekonomski tehničar – zajedno s članovima dodatne nastave profesorica Alme Ibišević i Nermine Hujdur, pripravnicom Ismirom Sinanović te profesorom Nijazom Alićem, 31.10.2024. godine organizovali su izložbu radova u prostorijama škole.

Predstavili su panoe, afiše, promotivne letke i materijale finansijskih institucija, kao i multimedijalnu prezentaciju posvećenu Svjetskom danu štednje. Ova aktivnost, pored brojnih drugih koje profesori svakodnevno realizuju u radu s učenicima, dala je značajan doprinos razvoju finansijske pismenosti, podsticanju timskog rada i kreativnog izražavanja.

Izložba je pobudila veliko interesovanje među učenicima i profesorima te obogatila školski ambijent edukativnim i inspirativnim sadržajem.

Prezentacija učenica III-3

- Štednja nije samo odricanje od trenutnog užitka, već ulaganje u sigurniju i mirniju budućnost. Onaj ko zna štedjeti, zna i graditi temelje svoje finansijske slobode.“
- „Ne radi se o tome koliko zarađuješ, već koliko mudro upravljaš onim što imaš. Novac koji sačuvaš danas može ti sutra otvoriti vrata mogućnosti o kojima sada ni ne sanjaš.“
- „Štednja je tiha snaga koja donosi sigurnost. Kada znaš da imaš rezerve za budućnost, manje si podložan stresu i nesigurnosti. Svaki dinar koji odložiš danas, tvoj je saveznik sutra.“
-

Bogati postaju bogatiji ne zbog svojih velikih prihoda, već zbog svojih velikih ušteda.“ – Benjamin Franklin

“387- KUPUJMO DOMAĆE “

"Za snažniju BiH – biraj proizvode s oznakom 387"

U vremenu kada globalna tržišta preplavljuju proizvodi iz svih krajeva svijeta, važno je podsjetiti se na značaj podrške domaćoj proizvodnji. Inicijativa „387 – Kupujmo domaće“ poziva sve građane Bosne i Hercegovine da svojim svakodnevnim izborima doprinesu razvoju lokalne privrede, očuvanju radnih mjeseta i jačanju ekonomije naše zemlje. Kupovinom proizvoda s barkodom koji počinje brojem 387, ne ulažemo samo u kvalitet, već i u budućnost domaćih firmi, poljoprivrednika i proizvođača koji vrijedno rade kako bi nam ponudili ono najbolje – domaće i provjereno

Profesorica Suvada Alić i profesor Bojić Ibrahim su zajedno s učenicima realizovali izložbu radova na temu „Kupujmo domaće volimo BiH“.

Učenici su izrađivali plakate kojima su promovisali važnost kupovine domaćih proizvoda i podrške lokalnim proizvođačima.

Naša škola i na ovaj način podstiče svijest o vrijednosti onoga što dolazi iz naše zemlje.

“387- KUPUJMO DOMAĆE “

"Čajanka uz domaće – podržimo domaće proizvode!"

U holu naše škole, profesorica Alma Ibišević , pripravnica Sinanović Ismira organizovale su čajanku s učenicima s ciljem promocije kupovine domaćih proizvoda. Učenici i profesori su imali priliku uživati u toplom domaćem čaju i razgovoru o važnosti podrške lokalnim proizvođačima.
Ovim simboličnim, ali značajnim gestom, još jednom smo pokazali da male stvari čine veliku razliku.
Kupujmo domaće – jer domaće je najbolje!

DAN DRŽAVNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

Dan državnosti BiH danas su obilježili učenici MSŠ Kalesija i pet osnovnih škola s područja naše općine. Svečana priredba, koja je upriličena u sali naše škole, okupila je učenike svih kalesijskih škola na jednom mjestu i pružila im priliku da pokažu svoju ljubav prema jednoj i jedinoj domovini – Bosni i Hercegovini.

Prisutnima se obratio načelnik naše opštine Nermin Mujkanović, a svečanosti su takođe prisustvovali direktori škola, profesori, nastavnici i roditelji učenika.

25. novembar je dan kada obilježavamo jedan od najznačajnijih događaja u historiji naše zemlje.

S nadom da će naša domovina u godinama koje dolaze biti još snažnija, sretnija i prosperitetnija, svima želimo sretan Dan državnosti!

PROFESOR ABDURAHMAN BAJRIĆ O OBRAZOVANJU BUDUĆIH INŽENJERA: IZAZOVI, PRILIKE I BUDUĆNOST MAŠINSTVA

U razgovoru s profesorom Abdurahmanom, dugogodišnjim predavačem mašinstva, stekli smo dragocjen uvid u izazove i prednosti obrazovanja budućih inženjera. Ove godine odlazi u zasluženu penziju, a za svoj doprinos dobio je posebno priznanje.

Kao nastavnik u JU MSŠ Kalesija, profesor Bajrić s posvećenošću prenosi znanje učenicima, pomažući im da savladaju ključne aspekte ove važne discipline. Povodom Dana učitelja, 5. oktobra 2024, nagrađen je priznanjem za životno djelo, čime je potvrđen njegov izuzetan doprinos obrazovanju.

Članove novinarske sekcije dočekao je s inspirativnim pričama i motivacionim porukama, dijeleći svoja iskustva iz dugogodišnje pedagoške prakse.

Njegova predanost i entuzijazam ostavili su snažan utisak, još jednom potvrđujući da je kvalitetno obrazovanje temelj uspjeha budućih inženjera.

PROFESOR MAŠINSTVA
ABDURAHMAN BAJRIC

Novinarska sekcija: Prije svega, profesore Bajriću, hvala vam što ste odvojili vrijeme za ovaj razgovor. Možete li nam reći nešto više o vašem profesionalnom putu?

Prof. Abdurahman Bajrić: Hvala vama što ste došli! Tokom života učestvovao sam na mnogim konferencijama i davao intervjuje za štampu, tako da nemam nikakav kompleks od novinara i drago mi je što danas razgovaramo.

Što se tiče mog profesionalnog puta, fakultet sam završio 1984. godine. Tada nisam previše razmišljao o akademskoj karijeri – imao sam priliku ostati na fakultetu kao asistent, ali me više privlačio rad u privredi kao inženjer mašinstva. Tako sam i počeo – radio sam nekoliko godina na vrlo odgovornim poslovima u industriji. Međutim, spletom okolnosti, ova škola je ostala skoro bez inženjera mašinstva.

Novinarska sekcija: Kako ste donijeli odluku da pređete u prosvjetu?

Prof. Abdurahman Bajrić: Iskreno, bilo je to neplanirano. Bio sam na godišnjem odmoru kada su me pronašli kod kuće i objasnili mi situaciju – ako se hitno ne pronađe profesor, moraće zatvoriti mašinsku struku. Prije mene, u školi je radio profesor Kamiš i još nekoliko kolega koji su predavali praktičnu nastavu. On je planirao odlazak, budući da je bio rodom iz Konjica. Nakon tog razgovora, odlučio sam prihvati ponudu i od 1987. godine sam ovdje, u našoj školi.

Novinarska sekcija: Osim što ste diplomirani inženjer mašinstva, da li ste se dodatno usavršavali?

Prof. Abdurahman Bajrić: Da, svakako. Pored mašinstva, studirao sam i obrazovni menadžment, magistrirao na engleskom univerzitetu i napisao nekoliko knjiga. Mogao bih sada pričati satima o tome! (smijeh)

Novinarska sekcija: Kako su se, po vašem mišljenju, obrazovanje i način podučavanja promijenili tokom godina?

Prof. Abdurahman Bajrić: Ja često kažem da je obrazovanje kao fudbal – svi misle da ga razumiju, ali je malo onih koji ga zaista poznaju. Moj prijatelj voli reći: „Sve se mijenja, osim promjena.“

Obrazovanje se neizbjegljivo mijenja, baš kao i svijet oko nas. Danas je školski sistem postao liberalniji, a i mi koji radimo u državnim školama sve se više susrećemo s neformalnim oblicima obrazovanja. Konkurenca je veća nego ikada, a dolaze i nove generacije koje drugačije shvataju svijet nego što su to činili učenici prije 20 ili 30 godina. I to je sasvim prirodno.

Novinarska sekcija: Koji su bili najveći izazovi sa kojima ste se susreli i kako ste ih prevazišli?

Prof. Abdurahman Bajrić: Najveći izazov s kojim sam se susreo bio je organizacija nastave tokom rata. Ostalo je samo nekoliko profesora, a u roku od 15 dana morali smo organizovati nastavu po privatnim kućama, čitaonicama i mektebima. Jedan trenutak nikada neću zaboraviti – kada smo pokušali prenijeti školske klupe pod pucnjavom. Dolazio sam noću, s upaljačem u ruci, dok smo pripremali klupe za transport. Nakon rata, veliki izazov bila je obnova škole. Bio sam tri puta direktor i svaki put se od mene očekivalo da preuzmem inicijativu. Posljednji put, kao vršilac dužnosti direktora, uspio sam osigurati preko 5 miliona KM za obnovu škole i školskog dvorišta. Škola mi je uvijek bila izuzetno važna i ponosan sam na sve što smo zajedno postigli.

Novinarska sekcija: Kako ste uspjeli da motivišete svoje učenike?

Prof. Abdurahman Bajrić: Da biste motivisali učenike, prvo morate biti motivisani sami. Posao učitelja, nastavnika i profesora izuzetno je složen, a ključ uspjeha leži u stalnoj potrazi za novim i efikasnijim metodama podučavanja. Svaka generacija je drugačija, pa se i pristupi motivaciji moraju prilagođavati vremenu.

Najvažnije je da vas učenici dožive kao dobronamjernog i iskrenog čovjeka. Predajem zahtjevne predmete poput matematike i nacrte geometrije, koji su često nepopularni među učenicima. Uvijek se trudim da budem pristupačan, bez "profesorske maske" – transparentan, otvoren i iskren. Razgovaram s učenicima, objašnjavam im šta ih čeka u životu i na taj način ih motivišem. Smatram da u tome uspijevam jer pristupam svakom učeniku s razumijevanjem i podrškom.

Novinarska sekcija: Da li mislite da će nastavnici imati istu ulogu u budućnosti?

Prof. Abdurahman Bajrić: Uloga nastavnika ostaje ista – učenje i podučavanje, ali se metode mijenjaju. Svaka nova generacija donosi tehnološke promjene kojima se profesori moraju prilagoditi. Obrazovne politike se razvijaju, a mi moramo pratiti taj tempo ako želimo biti konkurentni u Evropi i svijetu. Na Balkanu još uvijek imamo zastarjele obrazovne objekte, što je izazov koji treba riješiti.

Novinarska sekcija: Kako se osjećate zbog odlaska u penziju i završetka jedne faze života?

Prof. Abdurahman Bajrić: Odlazak u penziju doživljavam kao prirodan slijed događaja. Ne osjećam se „penzionerski“ jer smatram da je čovjek mlad onoliko koliko mu je um mlad. Cijeli život sam radio s mladima i ne spadam među one koji ih kritikuju – svaka generacija ima svoje specifičnosti. Nastavit ću se baviti obrazovanjem i nakon penzionisanja.

Novinarska sekcija: Šta planirate da radite nakon penzionisanja?

Prof. Abdurahman Bajrić: Planiram više vremena provoditi s unukama i prijateljima. Nemam specifičan hobi, ali volim raditi u voćnjaku, uzgajati cvijeće i voćke. Ne mogu dugo boraviti u zatvorenom prostoru – uvijek moram biti aktivan. Također, želim napisati nešto što će ostati iza mene. Biću i dalje angažovan.

Novinarska sekcija: Kako biste poručili jednu poruku kolegama i učenicima šta bi poručili?

Prof. Abdurahman Bajrić: Kolegama poručujem da shvate kako je obrazovanje poput fudbala – svi misle da ga razumiju, a zapravo malo ko. Mi, učitelji i profesori, često smo dežurni krivci za greške društva, ali moramo nalaziti rješenja, motivisati generacije i biti svjesni važnosti svog poziva.

Učenicima bih rekao da mi je žao što mnogi žele otići. Bosna i Hercegovina je prelijepa i bogata zemlja, iako to često ne vidimo. Imamo rijeke, šume, rudnike i klimu kakvu rijetko ko ima. Ostanite, učite i gradite svoju budućnost ovdje – ljestve zemlje nema!

Hasanaginica

250 GODINA BALADE

Hasanaginica

Film su radili učenici I-3 sa nastavnicima,a velika pažnja je posvećena i istraživačkom radu učenika koji su posredstvom čitanja književne kritike istražili i druge aspekte ove balade(pitanje stida glavne junakinje;uloga svekrve u porodici;pitanje nedostatka ljubavi kod glavnih protagonistova balade itd.)

Veoma bitan aspekt u pripremanju priredbe bilo je vrijeme i mjesto nastanka balade,što je učenicima dalo potpuniju sliku Bosanskog elajeta,sliku života,običaja i tradicije Bošnjaka.Time je ostvarena korelacija sa drugim predmetima i nastavnicima.

Pripremanje i uređenje prostora za priredbu bilo je povjereno učenicima koji su nastojali da što vjernij ukrase hol škole sa motivima iz balade Hasanaginica.

Panoe i ostale rekvizite obezbijedili su učenici i nastavnici.

Tokom obilježavanja ove godišnjice prikazan je dokumentarni film,pročitan je izvod iz književne kritike na temu balade Hasanaginica,a u drugom dijelu programa nastavnici su vodili dijalog sa učenicima o baladi i porukama koje se iz nje mogu izvući

Učesnici programa bili su učenici JU MSŠ Kalesija te nastavnici škole.

Hasanaginica

Za organizaciju i pripremu priredbe bile su predvižene različite aktivnosti koje su vodili,u suradnji sa drugim uposlenicima,nastavnici bosanskog jezika i književnosti.

Osnovni cilj i zadatak koji su ostavili nastavnici bio je promocija bošnjačke kulture i tradicije ,te poučavanje učenika vrijednostima i značaju Hasanaginice i njenom uticaju na sveopću kulturu Bošnjaka.Također,važno je bilo da učenici razumiju i shvate sa dijalogom i uvažavanjem drugoga može doći do svih rješenja koja pogađaju savremeno društvo.

Stoga je bilo važno da učenici,osim same priredbe,prođu kroz izradu dokumentarnog filma koji govori o baladi Hasanaginici,ali i da dođu do nekih spoznaja koje će im pomoći da bolje razumiju okolnosti i vrijeme nastanka ove balade.Posebno,akcenat je stavljen na patrijarhalne odnose u porodici i ulogi žene u istoj.Učenici su mogli da prepoznaju i vrijednosti takvog načina života za koji se i danas misli da je zaostao,prevaziđen i zamijenjen pomodarstvom i savremenim načinom života koji ne nudi najbolja rješenja za porodične probleme.

Darovana krv-spašen život

U organizaciji Crvenog križa Kalesije održana je akcija dobrovoljnog darivanja krvi u prostorijama JUMSŠ Kalesija, kojoj je pristupilo 55 stanovnika ove općine. Ovaj humani čin okupio je građane različitih starosnih skupina i zanimanja, a svi su imali zajednički cilj – pomoći onima kojima je krv najpotrebnija.

Nakon provedenih zdravstvenih pregleda i utvrđivanja medicinske podobnosti, 38 učesnika uspješno je darovalo krv. Ovaj broj predstavlja značajan doprinos zalihamama krvi, koje su od ključne važnosti za bolnice i medicinske ustanove.

Crveni križ Kalesije još jednom je pokazao svoju posvećenost organizaciji ovakvih akcija, koje ne samo da spašavaju živote, već i promiču svijest o važnosti dobrovoljnog darivanja krvi. . U ovoj humanoj akciji učestvovali su i učenici JUMSŠ, dodatno doprinoseći njenom uspjehu i pokazujući svijest o značaju pomoći drugima.

Usavršavanja naših uposlenika

JUMSS Kalesija na završnoj konferenciji projekta „Ko zapravo pobjeđuje?“

U Sarajevu je 4. decembra 2024. godine održana završna konferencija projekta „Ko zapravo pobjeđuje?“, posvećenog prevenciji kockanja među mladima. Projekat je realizovalo udruženje NARKO-NE uz podršku Instituta za razvoj mladih KULT, a provodio se u deset srednjih škola Tuzlanskog kantona.

JUMSS Kalesija na konferenciji su predstavile Suvada Alić, profesorica ekonomskog grupe predmeta, i Sanela Malkić, pedagogica. Nakon što su uspješno realizovale program s učenicima odjeljenja I-5 – mašinski tehničar operator za CNC maštine, našim uposlenicama uručeni su certifikati za doprinos projektu.

Učešćem u ovom programu, profesorica Suvada Alić i pedagogica Sanela Malkić dodatno su obogatile svoje već postojeće stručno znanje iz oblasti prevencije ovisnosti kod mlađih, čime su doprinijele kvalitetnijem radu sa učenicima.

Tokom konferencije predstavljeni su rezultati programa, a kroz panel diskusiju naglašena je važnost kontinuirane edukacije i prevencije kockanja među srednjoškolcima.

Mjesec borbe protiv međuvršnjačkog nasilja

Učenici odjeljenja II-9, smjer Trgovac, zajedno sa razrednicom Sabinom Muhamedbegović, izradili su plakat povodom borbe protiv međuvršnjačkog nasilja pod nazivom „Snaga riječi kroz nenasilnu komunikaciju, empatiju i asertivnost“.

Plakat je izrađen u sklopu radionice na ČOZ-u, a njegov cilj je podizanje svijesti o važnosti nenasilne komunikacije u svakodnevnim odnosima te isticanje uloge empatije i asertivnosti u rješavanju konflikata. Učenici su kroz kreativne prikaze i poruke na plakatu naglasili kako riječi mogu biti moćno sredstvo za izgradnju međusobnog razumijevanja i poštovanja, umjesto za izazivanje sukoba.

Ovaj angažman učenika pokazuje njihovu spremnost da doprinesu stvaranju sigurnijeg i tolerantnijeg okruženja te služi kao inspiracija za sve mlade ljude da biraju riječi koje grade mostove, a ne zidove.

AKTIVNOSTI UČENIKA

16 DANA AKTIVIZMA PROTIV RODNO ZASNOVANOG NASILJA

Učenici MSŠ Kalesija, u saradnji s profesorima, izveli su performans povodom borbe protiv rodno zasnovanog nasilja pod nazivom "Obuj moje cipele, prođi mojim putem, pa me onda osuđuj". Cilj performansa bio je razviti empatiju prema žrtvama nasilja i suprotstaviti se osuđujućim stavovima poput "Ona je kriva" ili "Sigurno je zaslужila".

Transparenti su prikazivali statističke podatke o nasilju nad ženama, ističući zabrinjavajuću činjenicu da se nasilje rijetko prijavljuje, dok okolina često nijemo posmatra i ne reaguje. U 2024. godini ubijeno je sedam žena, a društvo i dalje šuti.

Performans je simbolično prikazao aktere koji mogu pomoći žrtvama – s jedne strane zdravstveni radnici, koji prvi mogu primijetiti fizičke i psihičke znakove nasilja, a s druge vlast, koja bi trebala pružiti zaštitu zakonom.

"Ne možemo sami promijeniti sistem, ali možemo promijeniti vlastite stavove i potaknuti barem jednu osobu da prijavi nasilje u svojoj okolini", poručila je profesorica Zijada Hadžić Hodžić.

Ova aktivnost dio je globalne kampanje "16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja", koja se obilježava od 25. novembra do 10. decembra svake godine

MJESEC PODIZANJA SVIJESTI

O DJECI SA UROĐENIM SRČANIM MANAMA

Smatra se da se češće javljaju kod djece koja imaju npr. trizojij 21 i 13. Također je veća izloženosti tzv. TORCH komplikacijama, uključujući virusne infekcije, radijaciji, talidomidu, kao i kod djece koja majke konzumiraju alkohol ili marihuanu. Majke mogu imati i dijabetes. Veliki defekti zahtijevaju hiruršku intervenciju tokom prve godine života.

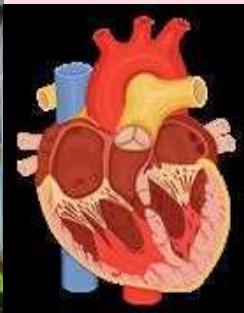
MJESEC PODIZANJA SVIJESTI

O DJECI SA UROĐENIM SRČANIM MANAMA

Učenici Javne ustanove Mješovite srednje škole Kalesija, smjer medicinski tehničar, predvođeni profesoricom Zijadom Hodžić, organizovali su niz aktivnosti s ciljem podizanja svijesti o djeci rođenoj sa srčanim manama i izazovima s kojima se ona i njihove porodice svakodnevno suočavaju.

Kroz edukativne i simbolične sadržaje, učenici su na dirljiv i empatičan način ukazali na važnost podrške ovim mališanima. Jedna od aktivnosti koja je posebno privukla pažnju javnosti bila je puštanje balona u znak podrške, koje su učenici realizovali zajedno s djecom iz obdaništa "Vedi princ".

Srećan 8.mart

Osmi mart, Međunarodni dan žena, obilježava se širom svijeta kao dan posvećen borbi za ravnopravnost i poštovanje žena. U našoj školi, ovaj poseban dan proslavljen je svečanom priredbom koju je predvodila prof Sanela Šarić. Učenici kroz recitacije, pjesme, igrokaze i plesne tačke iskazali zahvalnost i ljubav prema majkama, učiteljicama i svim ženama koje ih okružuju. Ova priredba bila je prilika da se istakne važnost uloge žena u društvu, ali i da se kroz kreativne nastupe pokaze koliko su učenici ponosni na njih.

U sljedećem dijelu priredbe bio je posvećen sjećanju na tragičnu smrtonosnu dječaku Tariku i njegovu majku, te pozivanju na sve žrtve nasilja. Minutom šutnje i učenjem Fatike odana im je počast, dok su učenici kroz recitacije i tekstove izrazili svoja osjećanja, pažnju i respekt na važnost ljubavi, razumijevanja i empatije u društvu. Ova priredba nije bila samo prilika za slavlje, već i za podsjećanje na vrijednosti humanosti i empatije koje svi trebamo njegovati.

“A tebe smo, Muhammede, kao milost svjetovima poslali”

Allah, dž. š., podario nam je život te Uputu koju moramo slijediti i po kojoj moramo živjeti taj život.

Čovjek je stvoren kao nemoćno biće, potreban svakojakih pravila, savjeta i vodilja. Od nastanka čovječanstva pa dosad prošlo je puno vremena, narodi su se izmijenjali, ali je koncept života ostao isti. Također, ljudi su uspostavili mnoga pravila i zakone koji krše prava ostalih članova društva. Zašto je to tako?

Da li je to možda zbog pravila „jači – slabiji”? Čovjek je društveno biće i potrebno mu je kvalitetno društvo, društvo koje će mu pomoći, savjetovati ga i jednom mjerom učiniti boljim čovjekom. Moramo imati milosti, moramo imati strpljenja. Milost je usko povezana s praštanjem, a odsustvo praštanja je jedan od naših najvećih problema. To je najbrži način raspada društvene zajednice. Naše društvo je surovo po ovome pitanju, ili ne zna prihvati grešku i mijenjati se ili ne zna oprostiti. Neki od nas to bolje rade, neki manje, ali je sigurno da, kao ljudi, nemoćni i neuki, moramo imati i slijediti pravi primjer. Svaki čovjek mora imati svoju zvijezdu vodilju, nekog ko će ga povesti na ovim putevima mraka. Čast je slijediti najboljeg od svih ljudi – Muhammeda, s. a. v. s. On je oličje lijepog ahlaka, svega onoga što čovjek treba biti i raditi u životu. Svojim ponašanjem privukao je ogromne mase, u početku pojedince – danas milijarde. Došao je da nas izvede na svjetlo istine, pravde i milosti. Kako je bio najljepšeg ahlaka, privukao je srca mnogih ljudi, imao je razumijevanja i milosti za druge i drugačije, čime je u potpunosti promijenio međuljudske odnose u jednom društvu.

"S Allahovom milošću ti si blag prema njima; a da si grub i tvrda srca bio, razbježali bi se iz tvoje blizine. Zato im praštaj i moli da im bude oprošteno, i dogovaraj se s njima!" (Kur'an, 3:159)

Jako je bitan pristup samim ljudima, naročito u dobu kada se društvo sastojalo od izuzetno dobrostojećih i izuzetno potlačenih ljudi. Naš miljenik bio je najmilostiviji od svih ljudi, bio je blag, strpljiv i uljudan. Kao potpora mu je stigao i ajet:

"Dobro i zlo nisu isto! Zlo dobrim uzvrati, pa će ti dušmanin tvoj odjednom prisni prijatelj postati." (Kur'an, 41:34)

Svojim ponašanjem, svojom milošću i blagošću poveo je ogromne mase (u društvu koje je ionako bilo na izdisaju), postao je vrhovni vojskovođa i lider te se upisao u historiju kao najbolji i najutjecajniji čovjek. Trudio se pričati s ljudima, pomoći ljudima da pronađu sebe, da se osjećaju vrijedno, u društvu je uspostavio mnoge promjene, naročito u odnosu prema ženama, djeci te probudio milost i osjećaj pravde. Bezbroj puta nam je svojim primjerima pokazao milost i blagost koju je živio. Nije izdvajao svoju porodicu, svoju djecu, svoju unučad od ostalih. Time nam je pokazao da svi zaslužujemo imati istu šansu, ali je na nama kakav rezultat ostvariti. Na cijelom dunjaluku nema dovoljno riječi kojim bih opisala našeg miljenika, Muhammeda, s. a. v. s.

Na svijetu nema boljeg primjera, a pametni će prepoznati ostavljeno blago u naslijeđe.

"A tebe smo, Muhammede, samo kao milost svjetovima poslali." (Kur'an, 21:107)

Pripremila: Lamija Smajić III3

**Rad je učestvovao na najtječaju koje je organiziralo
Muftijstvo tuzlansko povodom obilježavanja rođenja
poslanika Muhammeda**

Bajramská radost u našoj školi: Priredba koja spaja tradiciju i zajedništvo

U Javnoj ustanovi Mješovita srednja škola Kalesija svečano je obražen Bajram kroz bogatu i emotivnu priredbu koja je okupila učenike i nastavnike u duhu zajedništva, radosti i poštovanja tradicije. Ovaj posebni događaj bio je prilika da se kroz recitacije ilahije, kaside i druge scenske nastupe predstavi duboki značaj blagdana, ali i da se učenicima prenesu vrijednosti međusobnog poštovanja, ljubavi, solidarnosti i hrabrosti.

Priredbu su posvećenosti osmisile i pripremile profesorice Ulfeta Gutić i Fazlović, a učenici su je izveli s velikim entuzijazmom i vjećnjicom, unijevši toplinu u školske hodnike i podsjetivši sve prisutne na važnost zajedničkog obilježavanja blagdana.

Posebnu vrijednost cijelom obilježavanju dao je i kontinuitet aktivnosti tokom mjeseca ramazana. Učenici su, pod mentorstvom profesorice Ulfete Gutić, pripremali i postavljali izložbu radova inspirisanih ramazanskim porukama, islamskom umjetnošću i vrijednostima koje ovaj sveti mjesec promoviše. Izložba je dodatno obogatila školski prostor i pružila priliku za edukaciju i duhovnu refleksiju.

NAŠA ŠKOLA SLAVI 48. ROĐENDAN – DAN PONOSA, ZNANJA I ZAJEDNIŠTVA

Ove godine obilježavamo 48. Dan naše škole, dan koji nas sve podsjeća na značaj obrazovanja, zajedništva i uspjeha koji gradimo kroz generacije. Od svog osnivanja, naša škola je bila mjesto gdje se znanje prenosi s entuzijazmom, gdje se prijateljstva stvaraju za cijeli život i gdje se otkrivaju talenti koji oblikuju budućnost.

U proteklih 48 godina, hiljade učenika je prošlo kroz naše učionice, noseći sa sobom neprocjenjivo znanje, vrijednosti i uspomene. Dan škole je prilika da se prisjetimo svih uspjeha naših učenika i nastavnika, kako na lokalnom, tako i na državnom i međunarodnom nivou.

Ovogodišnje obilježavanje Dana škole proteklo je u duhu kreativnosti, kulturnog izražavanja i takmičarskog duha.

Posebnu zahvalnost izražavamo svim nastavnicima i osoblju škole koji svakodnevno ulažu trud, znanje i ljubav u obrazovanje novih generacija. Hvala i roditeljima na podršci, te lokalnoj zajednici na saradnji i razumijevanju.

Sa ponosom gledamo unazad, ali i sa uzbuđenjem prema budućnosti – jer škola nije samo zgrada, već živa zajednica koja raste i razvija se zajedno sa svakim svojim učenikom.

Sretan nam 48. rođendan.

SRETAN 48. ROĐENDAN

ZANIMLJIVOSTI IZ SVIJETA

PRIRODA

U Rusiji postoji jezero koje zimi "pjeva"

- Bajkalsko jezero proizvodi jezive zvuke poput laserskih pucnjava i pjevanja sirena - rezultat pucanja leda pod visokim pritiskom. Naucno objasnjeno, ali zvuci kao nesto iz horror filma.

ČOVJEK

- Ljudsko tijelo sadrži zlato - tacno oko 0,2 miligrama, vecinom u krvu.
- Srce može osjetiti emocije prije mozga.
- Smijeh je zarazniji od virusa.
- Tvoje tijelo sija u mraku - ali ne možeš to vidjeti. Ljudi prirodno emituju vrlo malu količinu svjetlosti(bioluminiscenciju), ali je 1000 puta slabija od onoga što oko može registrirati!

TEHNOLOGIJA

- Prvi e-mail poslan je 1971. i posao ga je Ray Tomlinson sam sebi.
- Vjestacka inteligencija može "citati misli" naucnini razvijaju tehnologije koje pomocu skeniranja mozga mogu konstruisati slike koje osoba vidi.

SVEMIR

- Zvijezde koje vidis na nebu možda vise ne postoje - svjetlu treba godinama nekad i milenijama da stigne do nas.
- Na Veneri dan traje duze od godine - jedan njen dan traje 243 zemaljska dana.
- Svemir miriše kao roštilj
- Postoji mjesto u svemiru gdje vrijeme praktično staje

Takmičenja naših učenika

Melda Mehmedović (II-3) osvojila je 1. mjesto

na školskom takmičenju i plasirala se na Kantonalno takmičenje iz njemačkog jezika, održano 13.03.2025. u JU Gimnaziji "Ismet Mujezinović" Tuzla. Na nivou B1 osvojila je 76/100 bodova i zauzela 3. mjesto.

Mentorica:Narcisa Mešanović,
prof.

26. marta 2025. učenice naše škole (Irma Husić, Zeama Velić, Adisejla Muharemović i Azra Bukvarević) učestvovale su na kantonalmnom takmičenju iz engleskog jezika u Srednjoj medicinskoj školi Tuzla, uz pratinju prof. Sanele Šarić i Damira Katane. Postignuti su plasmani: 24., 15. i 10. mjesto.

3. aprila 2025. JU Mješovita srednja škola "Sapna" bila je domaćin Kantonalnog takmičenja "Sajam preduzeća za vježbu". Naše preduzeće "Elipsa senzori" koje su predstavljale Adina Barčić, Ajla Zulić i Lamija Smajić, osvojilo je 1. mjesto za "Uređenje štanda i komunikaciju sa poslovnim partnerima". Mentor: Nijaz Alić, prof.

07.04.2025. JU Mješovita srednja škola Kalesija bila je domaćin kantonalnog takmičenja u odbojci za dječake

Naše učenice (Muharemović Adelisa, Mešanović Amira, Mušić Amila i Halilović Nela) ušle su među 10 najboljih na prvom državnom takmičenju iz statistike u Sarajevu sa radom "Tourism of Bosnia and Herzegovina". Mentorica: Prof. Ibišević Alma.

U subotu je održano Kantonalno takmičenje srednjih škola mašinske struke, na kojem su učenici iz cijelog kantona pokazali zavidna znanja i vještine u različitim kategorijama. Razloga za ponos ima i MSŠ "Kalesija", čija je učenica Adelina Begić osvojila drugo mjesto u kategoriji mašinski tehničar - operator za CNC mašine (CNC glodanje). Učenicu je za takmičenje pripremao mentor: Mr sc. Enes Mujanović.

JU MSŠ Kalesija i učenik Ahmet Jahić, učenik II razreda Medicinska sestra-tehničar (mentor: Mirela Mujkić, prof.), uzeo je učešće na takmičenju i osvojio 26. mjesto od ukupno 32 kandidata. Samo učešće je veliki uspjeh našoj školi, jer posljednjih 10-tak godina, prema propozicijama Pedagoškog zavoda Tuzla, nismo imali validnog kandidata za ovo takmičenje, od I do IV razreda.

FESTIVAL PODUZETNIŠTVA SREDNJIH ŠKOLA TUZLANSKOG KANTONA

U četvrtak, 24. aprila 2025. godine, na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Tuzli održano je veliko finale takmičenja iz poduzetništva. Naši učenici, uz pratinju profesorice Alme Ibišević, ostvarili su zapažen rezultat – plasirali su se među deset najboljih timova i time osigurali svoje mjesto u finalnom krugu takmičenja. Poduzetnička ideja pod nazivom Dream Nest – vikendice za seoski turizam, predstavljena je od strane tima broj 23, kojeg su činili učenici Nela Halilović, Inela Čajtinović i Amar Ajdinović. Njihov inovativni pristup promociji ruralnog turizma i jasno razrađen poslovni plan prepoznati su od strane stručnog žirija, što im je osiguralo zasluženo priznanje i prolazak dalje.

Ekonomска Olimpijada

UČENICI JUMSS KALESIJA UČESTVUJU U EKONOMSKOJ OLIMPIJADI: PRVI KORAK KA FINALU

Na stotine srednjoškolaca iz cijele Bosne i Hercegovine pristupilo je prvom danu zvaničnog testiranja u okviru Ekonomске olimpijade, prestižnog takmičenja koje ima za cilj provjeru ekonomskog znanja mladih i identifikaciju budućih lidera iz oblasti ekonomije.

Među učesnicima našli su se i učenici Javne ustanove Mješovite srednje škole Kalesija, 27.učenika koje je za ovo zahtjevno takmičenje pripremala profesorica Suvada Alić. Poseban uspjeh postiglo je nekoliko učenika MSŠ "Kalesija" koji su uspješno položili test, a učenica Melda Mehmedović se plasirala u nacionalno finale, koje će se održati u junu u Sarajevu. Ovaj nastup predstavlja još jedan dokaz posvećenosti učenika i nastavnog kadra JUMSS Kalesija kvalitetnom obrazovanju i kontinuiranom usavršavanju.

SPORTSKI DAN U JU MSS KALESIJA

Učenici i profesori JU Mješovite srednje škole Kalesija uživali su u još jednom uspješno organizovanom sportskom danu. Kroz niz sportskih aktivnosti poput fudbala, odbojke, košarke, pokazali su timski duh, ferplej i natjecateljski entuzijazam. Cilj događaja bio je promocija zdravih stilova života, druženje i jačanje školskog kolektiva. Uz osmijehe i podršku sa tribina, ovaj dan ostat će u lijepom sjećanju svim učesnicima.

Ekskurzija

Naši maturanti!

BENVENUTI IN ITALIA, CARI STUDENTI!

Maturalna ekskurzija je jedan od najuzbudljivijih trenutaka srednjoškolskog obrazovanja, a Italija je jedna od omiljenih destinacija. Venecija, Rimini, San Marino i Verona – gradovi puni historije, kulture i nezaboravnih prizora ostavljaju snažan utisak na mlade putnike. Osim razgledanja znamenitosti, maturanti uživaju i u druženju, smijehu i zajedničkim uspomenama koje će pamtitи cijeli život. Italija nije samo zemlja umjetnosti i mode – to je i pozornica na kojoj se završava jedno prelijepo životno poglavlje. Maturanti su boravili na ekskurziji u pratnji profesora Aida Mujanović, Ramić Ibro.

